

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ НАВЧАЛЬНИХ БІБЛІОТЕК

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I–II рівнів акредитації

Спеціальність
“Бібліотечна справа”

Київ – 2008

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв

**ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ
НАВЧАЛЬНИХ БІБЛІОТЕК**

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I–II рівнів акредитації

Спеціальність
“Бібліотечна справа”

Київ – 2008

Видання здійснено на замовлення Державного методичного центру навчальних закладів культури і мистецтв України

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ НАВЧАЛЬНИХ БІБЛІОТЕК

Програма для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I–II рівнів акредитації. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 20 с.

Укладач	В. О. Булаєнко – викладач Кам'янець-Подільського училища культури
Рецензенти:	Т. Г. Набок – голова циклової комісії викладачів бібліотечних дисциплін КВНЗ “Київське обласне училище культури і мистецтв” Л. В. Артюхова – викладач Тульчинського училища культури
Редактор	Є. Д. Колесник
Відповідальний за випуск	Т. Ф. Стронько

Навчальне видання

Формат 60×84_{1/16}. Папір офсетний. Друк ризографічний
Ум. друк. арк. 1,16. Наклад 100 прим.

ПП “НОВА КНИГА” м. Вінниця, вул. Квятека, 20

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції

ДК №2646 від 11.10.2006 р.

Тел. (0432)52-34-80, 52-34-82 Факс 52-34-81

E-mail: info@novaknyha.com.ua

© Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв України, 2008

ПОЯСНОВАЛЬНА ЗАПІСКА

Розбудова державності потребує формування особистості громадянина, який би відповідав новим запитам оновленого суспільства. Особливості високоморальної, мобільної у своєму розвитку, яка добре розуміє, що робить, особистості, яка обов'язково знайде своє місце в житті та суспільних процесах, що відбуваються у державі.

Саме в цей складний час виникла нагальна необхідність у створенні навчальних закладів нового типу: новій державі потрібний якісно новий громадянин – з новим мисленням, новими ціннісними орієнтирами.

Якнайповніше задоволення запитів суспільства у формуванні особистості громадянина залежить від функціонування сучасної школи, всіх її структурних підрозділів, у тому числі і бібліотек.

Курс “Організація роботи навчальних бібліотек” покликаний ознайомити студентів з основними напрямками роботи, організаційними, теоретичними та практичними аспектами діяльності бібліотек навчальних закладів. Бібліотека повинна задовольняти як традиційні, так і якісно нові запити читачів. Виховання основ культури роботи з книгою, засвоєння основ бібліографічних знань, набуття навичок користування бібліографічною інформацією – провідні завдання бібліотек, а також загальноосвітніх шкіл, гімназій, ліцеїв, бібліотек вищих навчальних закладів різних рівнів акредитації.

Програма курсу передбачає ознайомлення студентів із законодавчо-нормативною базою діяльності бібліотек навчальних закладів різних рівнів, складом, структурою, методикою організації бібліотечного фонду і довідково-бібліографічного апарату, діяльністю формування системи бібліотечно-бібліографічних знань, новими технологіями популяризації літератури.

Значне місце у викладенні курсу відводиться практичним заняттям. Це дає можливість набути навички формування фондів навчальних бібліотек, проведення новітніх технологій інформаційного обслуговування.

Програма передбачає різні форми організації навчання: лекції, практичні заняття, екскурсії, самостійні розробки, ділові ігри.

При підготовці програми враховані нові директивні, нормативні документи, інструктивно-методичні рекомендації.

Студент повинен *знати*:

- законодавчу базу діяльності бібліотек навчальних закладів;
- історію розвитку освітянських книгозбірень;
- мережу освітянських бібліотек;
- основні напрямки діяльності;
- склад, структуру, методику організації фонду;
- методику організації довідково-бібліографічного апарату;
- технології масової роботи з активом читачів та громадськістю.

Студент повинен *уміти*:

- організувати фонд бібліотеки навчального закладу;
- створити систему каталогів і картотек для різних вікових груп;
- популяризувати літературу різними формами і методами;
- вести інформаційно-бібліографічне обслуговування;
- планувати роботу.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Зміст	Всього	теорет.	практ.	самост.	семинар
1.	Вступ. Предмет і завдання курсу. Тема 1. Історія розвитку освітянських бібліотек	8	1 1	2	4	
2.	Тема 2. Мережа освітянських бібліотек: соціальне призначення і функції	10	2	2	6	
	Семинарське заняття	2				2
3.	Тема 3. Зміст, завдання, пріоритетні напрямки діяльності шкільних бібліотек у сучасних умовах	10	2	2	6	
4.	Тема 4. Бібліотеки вищих навчальних закладів. Функції. Завдання. Класифікація.	12	2	4	6	
5.	Тема 5. Бібліотекар навчального закладу: кваліфікаційні вимоги	8	2	2	4	
6.	Тема 6. Робота навчальних бібліотек із книжковим фондом	14	4	4	6	
7.	Тема 7. Інформаційна та довідково-бібліографічна робота навчальних бібліотек	18	4	4	10	
	Семинарське заняття	2				2
8.	Тема 8. Нові технології популяризації документів у бібліотеках навчальних закладів	20	4	6	10	
9.	Тема 9. Планування роботи та звітність бібліотек навчальних закладів	8	2	2	4	
10	Тема 10. Робота бібліотек навчальних закладів з активом читачів і громадськістю	8	2	2	4	
	Всього:	120	26	30	60	4

ВСТУП

Предмет і завдання курсу

Особливості розвитку і становлення національної школи, нові орієнтації у змісті освіти та виховання. Мережа закладів освіти Хмельниччини. Предмет, завдання курсу “Організація діяльності навчальних бібліотек”, значення в підготовці фахівців. Зв’язок з іншими дисциплінами спеціального циклу. Форми навчальної та самостійної роботи. Характеристика основних навчальних видань.

Тема 1. Історія розвитку освітянських бібліотек

Практична робота

Характеристика спеціалізованих періодичних видань

Самостійна робота

1. Аналіз основних навчальних видань.
2. Аналіз профільних періодичних видань

Тема 2. Мережа освітянських бібліотек: соціальне призначення і функції

Освітянські бібліотеки як специфічний соціальний інститут. Зміст потреб користувачів: фундаментально-професійні (загальні); особливі (специфічні); поодинокі (індивідуальні).

Державна науково-педагогічна бібліотека України як головна наукова установа щодо питань бібліотечно-бібліографічного і науково-інформаційного забезпечення спеціалістів у галузі психолого-педагогічної науки та освіти України, методичний центр мережі освітянських бібліотек. Наукові спеціальні бібліотеки, які є структурними підрозділами інститутів системи АПН України; бібліотеки Інститутів підвищення кваліфікації вчителів (ІПКВ) та Інститутів післядипломної освіти (ІПО); бібліотеки вищих навчальних закладів різних рівнів акредитації; бібліотеки середніх загальноосвітніх закладів; бібліотеки позашкільних навчальних закладів.

Головні функції: кумулятивна, меморіальна, комунікативна.

Похідні функції: когнітивна, (само-) освітня, професійно-творча, (само-) виховна, рекреаційна, гедоністична.

Додаткові функції: методична, дослідницька. Головні завдання для забезпечення розвитку національної освіти й науки.

Семінарське заняття: Освітянські бібліотеки: історія розвитку, роль, місце у бібліотечній мережі України.

Практична робота

Екскурсія в міський (районний) відділ освіти

Самостійна робота

1. Підготовка до семінарського заняття.
2. Ознайомитись з посадовими обов’язками методиста з бібліотечних фондів шкільних підручників районного (міського) відділу освіти, та описати основні напрями роботи.
3. Опрацювати Закон про шкільну освіту.

Тема 3. Зміст, завдання, пріоритетні напрями діяльності шкільних бібліотек в сучасних умовах

Законодавча база діяльності бібліотек загальноосвітніх навчальних закладів. Завдання шкільної бібліотеки в сучасних умовах. Пріоритетні напрями функціонування. Організація роботи. Особливості функціонування бібліотек у загальноосвітніх закладах нового типу (ліцей, гімназія, колегіумах).

Практична робота

Екскурсія у шкільну бібліотеку

Самостійна робота

1. Законспектувати Положення про бібліотеку загальноосвітнього навчального закладу.
2. Виписати значення нових слів (ліцей, колегіум, гімназія і т. д.). Ознайомитись з Положенням про ліцей.
3. Заповнити паспорт бібліотеки.

Тема 4. Бібліотеки вищих навчальних закладів. Функції.

Завдання. Класифікація

Законодавча база діяльності бібліотек ВНЗ різних рівнів акредитації. Роль у підготовці фахівців: молодший спеціаліст – бакалавр – спеціаліст – магістр. Стратегія трансформації бібліотеки ВНЗ, включеність її до структури ВНЗ і системи комунікацій, що склалися у навчальному

закладі. Функції (пізнавальна, соціалізуюча, ціннісно-орієнтаційна, трансформативна).

Практична робота

1. Екскурсія в бібліотеку ВНЗ II рівня акредитації.
2. Екскурсія в бібліотеку ВНЗ IV рівня акредитації.

Самостійна робота

1. Опрацювати Закон про вищу освіту.
2. Зробити порівняльний аналіз двох бібліотек навчальних закладів різних рівнів акредитації.
3. Підібрати матеріали (друковані, відео, електронні...) про бібліотеки ВНЗ.

Тема 5. Бібліотекар навчального закладу: кваліфікаційні вимоги

Законодавчо-нормативне забезпечення діяльності. Бібліотекар як учасник навчально-виховного процесу. Вимоги до знань (основи загальнокультурної підготовки, основи бібліотечної справи) та вмінь (діагностико-прогностичні, фахові, контрольні-коригуючі).

Практична робота

Скласти модель професійної компетентності шкільного бібліотекаря

Самостійна робота

1. Опрацювати: “Кодекс етики бібліотекаря”, “Кодекс професійної поведінки співробітників НПБ України” та “Правила етикету для працівників НПБ України”.
2. Скласти рейтинг ролей, які виконує шкільний бібліотекар (на думку читачів).

Тема 6. Робота навчальних бібліотек із книжковим фондом

Тема 6.1. Моделювання як процес формування книжкового фонду

Процеси організації книжкових фондів. Моделювання як процес формування, що створює умови для цілеспрямованого застосування різних методик комплектування, організації фонду та управління ним. Види моделі (модель – копія, модель – зразок). Основні параметри фонду, які обов’язково повинні бути відображені в моделі (функціональний, читацька орієнтація, тематичний, документно-типологічний, документно-видовий, мовний, хронологічний, географічний, кількісний).

Основні типи моделей (описові, макетні). Засади комплектування фонду шкільної бібліотеки.

Особливості математичного моделювання бібліотечного фонду загальноосвітньої школи.

Тема 6.2. Облік бібліотечного фонду. Особливості систематизації

Види обліку: сумарний, індивідуальний. Особливості обліку підручників. Облік періодичних видань. Проблема обліку електронних підручників. Зберігання фонду. Зміст і чинники.

Бібліотечно-бібліографічна класифікація. Таблиці для дитячих і шкільних бібліотек як невід’ємна складова частина системи ББК. Призначення таблиць. Розгорнуті таблиці різного ступеня деталізації. Додатки до таблиць. Особливості систематизації.

Універсальна десяткова класифікація (УДК). Загальна характеристика. Особливості її застосування в бібліотеках навчальних закладів IV рівня акредитації.

Практична робота

1. Скласти текст бесіди на тему: “Збереження бібліотечного фонду” для дітей молодшого шкільного віку.
2. Заповнення Книги обліку бібліотечного фонду шкільних підручників.

Самостійна робота

1. Створення робочих таблиць “Бібліотечно-бібліографічної класифікації” для бібліотеки навчального закладу (за вибором студента – один розділ).
2. Скласти список періодичних видань для бібліотеки навчального закладу.
3. Розстановка фонду в бібліотеці училища, навчальній лабораторії.

Тема 7. Інформаційна та довідково-бібліографічна робота навчальних бібліотек

Тема 7.1. Загальні питання організації довідково-бібліографічного апарату (ДБА) та довідково-пошукового апарату (ДПА) навчальних бібліотек

Особливості організації в бібліотеках загальноосвітніх шкіл, ПТУ, вузів різних рівнів акредитації. Склад ДБА, функціональне призначення. Зміст фонду довідкових видань. Система каталогів та картотек.

Тема 7.2. Інформаційно-бібліографічне забезпечення навчально-виховного процесу

Суть інформаційної роботи. Категорії споживачів інформації та їх інформаційні потреби. Методи вивчення інформаційних потреб. Зміст інформування, форми інформаційної роботи (масові, групові, індивідуальні). Особливості інформаційної роботи в загальноосвітніх закладах нового типу: ліцеях, гімназіях, колегіумах. Навчання учнів самостійної роботи з різними джерелами інформації. Специфіка роботи з галузевою книгою, періодикою, бібліографією. Формування у школярів, ліцеїстів, студентів інформаційної культури. Формування навичок використання відкритого доступу до книжкових фондів. Особливості проведення практичних занять з методики користування ДБА з різними віковими групами (вміння працювати з довідковою, енциклопедичною літературою, використання каталогів).

Бібліотечно-бібліографічні уроки – важливий засіб формування системи бібліотечно-бібліографічних знань школярів.

Семінарське заняття: Інформаційно-бібліографічне забезпечення навчально-виховного процесу.

Практичне заняття

1. Розробити текст бесіди для школярів (5–6 кл.): “Словник – інструмент пізнання світу”.
2. Складання плану підготовки і проведення Дня інформації в школі.

Самостійна робота

1. Підготовка до семінарського заняття.
2. Складання порад читачам-школярам по роботі з довідковими виданнями.
3. Знайомство з ДФ бібліотеки навчального закладу.
4. Складання переліку нових довідкових видань.
5. Створення довідково-інформаційного фонду для керівника навчального закладу (за вибором студента).
6. Розробити алгоритм пошуку інформації

Тема 8. Нові технології популяризації документів у бібліотеках навчальних закладів

Тема 8.1. Масова робота шкільної бібліотеки

Технологія масової роботи з читачами. Врахування вікових, психолого-педагогічних особливостей. Ефективні технології масової роботи

шкільної бібліотеки (книжкові виставки, огляди літератури, цикли читань, обговорення книг, читацькі конференції, різноманітні особистісно-рольові і літературні ігри (конкурси, вікторини, подорожі по книгах), усні журнали, літературні вечори); прес-калейдоскопи, читацькі олімпіади, літературні альбоми.

Книжкові виставки. Особливості організації для школярів різних вікових груп. Технологія проведення виставки.

Бібліографічні огляди – жива, дієва технологія популяризації літератури. Інтереси та запити читачів – необхідна умова при виборі теми. Особливості підготовки та проведення.

Голосні читання – поширена технологія спілкування шкільного бібліотекаря з читачами молодшого шкільного віку. Особливості підготовки проведення голосних читань. Художні читання. Співпраця бібліотекаря із вчителями-словесниками.

Обговорення книги. Технологія обговорення (визначення мети та завдань, вибір книги, розробка запитань, які будуть стержнем обговорення, підготовка читачів, підсумки обговорення).

Літературні ігри: вікторини, літературні подорожі, конкурси уважних та начитаних, конкурси бібліографічних ерудитів, літературні аукціони, вернісажі літературних героїв.

Класифікація літературних ігор (рольові, інтелектуальні, пізнавальні). Педагогічна ефективність рольових ігор. Прес-діалоги – технологія роботи з періодичною пресою.

Тема 8.2. Особливості роботи у загальноосвітніх закладах нового типу (колегіумах, ліцеях, гімназіях) та ВНЗ

Формування у ліцеїстів готовності до самоосвіти. Визначення ролі і місця книги, бібліотеки у навчально-виховному процесі, науковій роботі, самоосвіті.

Проведення вхідного тестування, проміжного. Участь ліцеїстів у науково-пошуковій діяльності товариства “Ліцеїст” (написання наукових робіт, складання списків літератури). Роль бібліотеки.

Особливості роботи з науковою книгою. Презентація книг авторів, що є викладачами ВНЗ. Виставки творчих і наукових робіт студентів і викладачів.

Читацькі конференції – форма спілкування зі студентами. Мета конференції (формування колективної читацької думки, виховання у

читачів уміння глибокого аналізу прочитаного, бачення нового в розкритті проблеми, яка виноситься на обговорення). Проблемні і звітні конференції. Їх зміст. Участь бібліотеки в наукових конференціях.

Практична робота

1. Оформити книжкову полицю (при відкритому доступі) для дітей середнього шкільного віку.
2. Скласти сценарій проведення посвяти першокласників у читачі бібліотеки.
3. Підготувати бібліографічний огляд періодичних видань для студентів училища.

Самостійна робота

1. Підготовка казкової вікторини (для дітей перших класів).
2. Створення орієнтовної програми свята “День книги”.
3. Взяти участь у проведенні бібліотекою навчального закладу масового заходу.
4. Ознайомитись та переписати структуру книжкових виставок бібліотеки вищого навчального закладу.
5. Ознайомитись із сценаріями масових заходів навчальних бібліотек, що подаються у періодичних виданнях.

Тема 9. Планування роботи та звітність бібліотек навчальних закладів

План навчально-виховної роботи навчального закладу – вихідний документ для планування роботи бібліотеки. Вимоги. Форма. Річний план: текстова та статистична частини. Затвердження плану. Поточний план. Графік роботи бібліотеки.

Звіт. Форми звіту. Заслуховування звіту на педагогічній, науковій радах, адміністративних нарадах.

Практична робота

Складання річного плану роботи шкільної бібліотеки

Самостійна робота

1. Ознайомитись із планом роботи бібліотеки училища.
2. Ознайомитись із річним звітом бібліотеки училища.

Тема 10. Робота бібліотек навчальних закладів з активом читачів і громадськістю

Принципи організації читацького активу.

Форми організації активу читачів. Особливості функціонування бібліотечних гуртків, клубів у навчальних закладах різних рівнів акредитації.

Співпраця бібліотекаря з батьками. Форми роботи. Співпраця з громадськими організаціями.

Практична робота

Розробити анкету з питань культури читання для батьків.

Самостійна робота

1. Опрацювати статтю: “Паблік рилейшнз”: нові підходи до співробітництва із батьками: Дайджест цінних знахідок у сфері зв’язків з громадськістю // Шкільна бібліотека. – 2003. – № 2. – С. 54–73.
2. Створення моделі професійної компетентності.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виховної
роботи

О.Павлюк

ПИТАННЯ

для складання екзаменаційних білетів
з навчальної дисципліни
“ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ НАВЧАЛЬНИХ БІБЛІОТЕК”
для студентів III курсу
спеціальності 5.020106 “Бібліотечна справа”

Укладач: В.О. Булаєнко

Розглянуто та затверджено
на засіданні циклової комісії
бібліотечної справи
та діловодства
Протокол № _____ від _____ 200__ р.
Голова циклової комісії
_____ С.С. Никитюк

ЗАПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ ТА ДЛЯ СКЛАДАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ БІЛЕТІВ

1. Історія розвитку освітянських бібліотек.
2. Мережа закладів освіти Хмельниччини. Загальна характеристика.
3. Зміст потреб користувачів освітянських бібліотек.
4. Державна науково-педагогічна бібліотека України як головна освітянська установа. Характеристика діяльності.
5. Головні функції освітянських бібліотек.
6. Похідні та додаткові функції освітянських бібліотек.
7. Закон України “Про освіту” та завдання освітянських бібліотек.
8. Законодавча база діяльності бібліотек загальноосвітніх навчальних закладів.
9. Пріоритетні напрямки функціонування бібліотек загальноосвітніх навчальних закладів.
10. Особливості функціонування бібліотек у загальноосвітніх закладах нового типу (ліцеях, гімназіях, колегіумах).
11. Законодавча база діяльності бібліотек ВНЗ різних рівнів акредитації.
12. Роль бібліотек ВНЗ у підготовці фахівців.
13. Бібліотекар навчального закладу: кваліфікаційні вимоги.
14. Процеси організації книжкових фондів. Загальна характеристика.
15. Моделювання як процес формування бібліотечних фондів. Види та типи моделей.
16. Особливості математичного моделювання бібліотечного фонду.
17. Види обліку. Загальна характеристика.
18. Бібліотечно-бібліографічна класифікація. Особливості систематизації.
19. Універсальна десяткова класифікація. Загальна характеристика.
20. Довідково-пошуковий апарат. Особливості організації.
21. Категорії споживачів інформації освітянських бібліотек. Методи вивчення.
22. Особливості інформаційної роботи.
23. Інформаційна культура. Поняття. Формування інформаційної культури.
24. Інформаційно-бібліографічне забезпечення навчально-виховного процесу.
25. Технологія масової роботи із читачами.

26. Книжкові виставки. Особливості організації для школярів різних вікових груп.
27. Літературні ігри. Класифікація. Методика проведення.
28. Особливості роботи з книгою в бібліотеках загальноосвітніх закладів нового типу.
29. Робота з науковою книгою.
30. Читацькі конференції – форма спілкування зі студентами. Мета, види.
31. Планування роботи. Види планів.
32. Звіт. Форми та види звіту.
33. Читацький актив бібліотеки. Принципи, форми організації та функціонування.
34. Співпраця бібліотекаря освітнього закладу з батьками та громадськими організаціями.
35. Мережа освітянських бібліотек. Загальна характеристика.
36. Бібліотеки позашкільних навчальних закладів. Роль та завдання.

Практичне завдання

Скласти список статей із періодичних видань для забезпечення навчально-виховного процесу освітнього закладу (за завданням викладача).

ЛІТЕРАТУРА

1. *Про бібліотеки і бібліотечну справу: Закон України* // Бібліотечний вісник. – 1995. – № 2. – С. 1–5.
2. *Про освіту: Закон України* // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 21. – С. 253–275.
3. *Про вищу освіту: Закон України*. – К.: АТ “Книга”, 2002. – 67 с.
4. *Про шкільну освіту* // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 46. – С. 931–944.
5. *Про загальнодержавну програму підтримки молоді на 2004–2008 роки: Закон України від 18 листоп. 2003 р. № 1281-IV* // Держ. вісн. України. – 2003. – № 24. – С. 25–29.
6. *Державна національна програма “Освіта” (Україна ХХІ ст.)*. – К.: Райдуга, 1994. – 61 с.
7. *Положення про бібліотеку загальноосвітнього навчального закладу* // Інформ. зб. М-ва освіти України. – 1999. – № 12. – С. 6–11.
8. *Положення про державну атестацію (екстернат) для одержання документів про загальну середню освіту* // Інформаційний збірник Міносвіти України. – 1997. – № 10. – С. 17–20.
9. *Положення про індивідуальне навчання в системі загальної середньої освіти* // Освіта України. – 1993. – 19 серп. – С. 8.
10. *Положення про ліцей: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 1995 р.* // Директор школи. – 1997. – № 10. – С. 5–7.
11. *Типове положення про бібліотеку вищого навчального закладу Міністерства освіти України* // Інформаційний збірник Міносвіти України. – 1998. – № 13. – С. 27–32.
12. *Положення про загальноосвітній навчальний заклад* // Директор школи. – 1999. – № 29–32. – С. 3–6.
13. *Про внесення змін і погоджень до Положення про бібліотеку загальноосвітнього навчального закладу* // Інформаційний збірник Міносвіти України. – 1999. – № 18. – С. 30.
14. *Інструкція про порядок доставки, комплектування та облік навчальної літератури*. – К.: Міністерство освіти України, 1995. – 8 с.
15. *Інструкція з обліку і організації збереження бібліотечних фондів України* // Бібліотечна планета. – 2000. – № 2. – С. 1–5.
16. *Авраам М. І. Робота бібліотекаря з систематичним каталогом: [Сценарій бібліотечного уроку] / М.І.Авраам* // Шк. б-ка. – 2006. – № 11. – С. 57–58.

17. *Авраам, М. І.* Роль і місце інформаційного центру бібліотеки у навчально-виховному процесі загальноосвітнього навчального закладу / М.І.Авраам // Шк. б-ка. – 2006. – № 11. – С. 59–63.
18. *Баглай Н. П.* Роздуми вголос: минуле і майбутнє шкільної бібліотеки / Н.П.Баглай // Шк. б-ка. – 2002. – № 3. – С. 27–30.
19. *Грабар З. Г.* Шкільна бібліотека – інформаційний центр школи / З.Г.Грабар // Шк. б-ка. – 2003. – № 2. – С. 107–109.
20. *Грабар Н.* Суттєві цінності бібліотек вищих навчальних закладів: реалії та перспективи / Н. Г. Грабар // Вісник Кн. палати. – 2006. – № 8. – С. 12–15.
21. *Данилова Г. С.* Інноваційні технології самовдосконалення професіоналізму методиста з бібліотечних фондів шкільних підручників / Г. С. Данилова, О. Є. Хімчук // Шк. б-ка. – 2002. – № 6. – С. 7–26.
22. *Дзидзигура В. С.* Довідково-бібліографічний апарат шкільної бібліотеки / В.С.Дзидзигура // Шк. б-ка. – 2002. – № 6. – С. 80–83.
23. *Доповнення і виправлення до таблиць бібліотечно-бібліографічної класифікації для дитячих і шкільних бібліотек: Інструктивно-методичні рекомендації.* – К., 1993.
24. *Дудіна Н. Г.* Духовне обличчя шкільного бібліотекаря / Н.Г.Дудіна // Шк. б-ка. – 2006. – № 11. – С. 31.
25. *Жирова В. Г.* Етика бібліотекаря / В.Г.Жирова // Шк. б-ка. – 2006. – № 11. – С. 32–40.
26. *Єрмаков І. Г.* Імідж сучасної школи: 39 думок щодо залучення батьків до програми виховання дітей / І.Г. Єрмаков // Шк. б-ка. – 2003. – № 2. – С. 52–82.
27. *Каліберда Л.* Авторитет бібліотекаря. Складові успіху / Л.Каліберда // Шк. б-ка. – 2003. – № 2. – С. 35–37.
28. *Карачинська Е. Т.* Бібліотечні каталоги / Е.Т.Карачинська, В.К.Удалова. – Х., 1992.
29. *Кодекс етики українського бібліотекаря: Затв. конф. Укр. бібл. асоц.* // Бібл. вісн. – 1996. – № 6. – С. 5.
30. *Кодекс професійної поведінки Бібліотечної асоціації Великобританії* // Бібл. вісн. – 1996. – № 4. – С. 26.
31. *Копанєва В.* Обмінно-резервні фонди державної науково-педагогічної бібліотеки України / В.Копанєва // Вісник Кн. палати. – 2000. – № 6. – С. 3.

32. *Курінська Л. А.* Інформаційно-бібліографічне забезпечення навчально-виховного процесу / Л.А.Курінська // Шк. б-ка. – 2006. – № 11. – С. 41–45.
33. *Ловко О.* Розвиток позитивної Я-концепції бібліотекарів як одна з основних умов формування позитивного іміджу бібліотеки / О.Ловко // Шк. б-ка. – 2003. – № 2. – С. 28–32.
34. *Матвійчук О.* Моделювання бібліотечного фонду / О.Матвійчук // Шк. б-ка. – 2005. – № 9. – С. 29.
35. *Матеріали* Всеукраїнської науково-практичної конференції “Роль шкільної бібліотеки в системі національної освіти: Тези доповідей”. – К., 1997.
36. *Мищенко Г.* Автоматизована інформаційна система забезпечення маркетингу вищого навчального закладу / Г.Мищенко // Вісник Кн. палати. – 2005. – № 4; № 5. – С. 32–34.
37. *Мозгова В.* Бібліотечно-бібліографічна та інформаційна підготовка ліцеїстів / В.Мозгова // Вісник Кн. палати. – 1999. – № 2. – С. 23–25.
38. *Нілова І. Д.* Особливості математичного моделювання бібліотечного фонду загальноосвітньої школи / І.Л.Нілова, В.В.Дацюк // Проблеми бібліотечної справи та питання вдосконалення навчального процесу: Збірник наукових праць КДЦК. – К., 1994. – Вип. 2. – С. 14–21.
39. *Паргачова В. Б.* Нові форми масової популяризації літератури в роботі шкільної бібліотеки / В.Б.Паргачова // Шк. б-ка. – 2003. – № 2. – С. 111–114.
40. *Перепелиця С. І.* Історія виникнення бібліотек навчальних закладів та бібліотеки Києво-Могилянського колегіуму / С.І.Перепелиця // Шк. б-ка. – 2002. – № 2. – С. 14–16.
41. *Почупайло О. В.* Інформаційні вміння – складова частина навчальної частини учня / О.В.Почупайло // Педагогіка і психологія. – 1996. – № 10. – С. 5–7.
42. *Пріоритетні напрями діяльності шкільних бібліотек.* – Рівне, 1994.
43. *Рогова П.* Організація роботи бібліотеки загальноосвітнього навчального закладу / П.Рогова, І.Хемчян, Р.Гаврилук // Шк. світ. – 2002. – № 42–43. – С. 29.
44. *Рогова П.* Мережа освітянських бібліотек: соціальне призначення і функції / П.Рогова // Шк. б-ка. – 2003. – № 1. – С. 10–15.
45. *Сақун М. В.* Вивчення історії шкільних бібліотек / М.В.Сақун // Шк. б-ка. – 2002. – № 3. – С. 21–26.

46. Ситник Г. Шкільна бібліотека і бібліотечні технології: Практичний посібник для шкільних бібліотекарів / Ситник Г.; Рівненський ін-т підвищення кваліфікації педагогічних кадрів. – Рівне, 1997.
47. Талалуєва Н. О. Шкільні бібліотеки в Україні кінця XIX ст. // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції “Роль шкільної бібліотеки в системі національної освіти України”: Тези доповідей. – К., 1998.
48. Хімчук О. Індивідуальна робота з читачами в шкільній бібліотеці / О.Хімчук // Шк. б-ка. – 2003. – № 2. – С. 39–40.
49. Хімчук О. Є. Паспорт бібліотеки / О.Є.Хімчук // Шк. б-ка. – 2002. – № 3. – С. 16–17.
50. Хімчук О. Проблеми організації комплектування фондів бібліотек шкіл нового типу / О.Хімчук // Бібліотечна планета. – 1999. – № 1. – С. 16–17.
51. Хімчук О. Є. Шкільний бібліотечно-інформаційний центр / О.Є.Хімчук // Шк. б-ка. – 2002. – № 3. – С. 5–7.
52. Чачко А. Концепція демократичного іміджу публічної бібліотеки / А.С.Чачко // Шк. б-ка. – 2003. – № 2. – С. 24–27.
53. Шкільна бібліотека – досвід і пошуки: Матеріали з досвіду роботи шкільних бібліотек. – К., 1997.
54. Шкільна бібліотека, її роль у розбудові національної школи: Посібник для методистів рай(міськ)во, керівників шкіл, шкільних бібліотекарів. – Хмельницький, 1996.
55. АИАС “Школьная библиотека” // Шк. б-ка. – 2005. – № 9. – С. 12–15.
56. Библиотечно-библиографическая классификация: Таблицы для детских и школьных библиотек. – М., 1988.
57. Библиотечно-библиографическая классификация: Таблицы для детских и школьных библиотек. – 3-е изд., испр. и доп. – М.: Либерия, 1998. – 320 с.
58. Краткий справочник школьного библиотекаря / Под ред. О.Р.Старовойтова. – СПб: Профессия, 2000. – 352 с.
59. Технология работы библиотеки среднего общеобразовательного заведения // Шк. б-ка. – 2002. – № 6. – С. 43–59.
60. Технология работы школьной библиотеки: Инструктивно-методические материалы, учетные формы. – М., 1993. – 74 с.